

Food Council MRA

Verslag over de periode 2017 tot 2023

Met concept-jaarplan 2023

<https://www.foodcouncilmra.nl/>

Verantwoording

Dit verslag is de reflectie van ruim zes jaar pionierswerk van de eerste (nog) bestaande voedselraad in Nederland. De Food Council voor de metropoolregio Amsterdam (MRA) is opgericht op 7 december 2017 op initiatief van Jeffrey Spangenberg en Arnold van der Valk. Dit verslag is geschreven door Arnold van der Valk op basis van agenda's en persoonlijke herinneringen. Het schrijven van verslagen viel niet onder de prioriteiten in de hectische eerste jaren van het bestaan van de Food Council. De Council was en is (in 2023) geen rechtspersoon en er was tot op heden geen wettelijke verplichting om een jaarverslag op te stellen. Dit verslag is dus achterstallig onderhoud.

Omdat in de tekst voornamelijk de activiteiten van de beide oprichters worden genoemd, kan de indruk ontstaan dat de Food Council een tweepersoonsbedrijf is. Niets is minder waar. De Food Council is geen bedrijf maar een gemeenschap. Ze kan alleen bestaan bij de gratie van samenwerking in een groot netwerk. Zonder de steun van deelnemers aan de plenaire bijeenkomsten, de echte raad, en de belangeloze inzet van een groot aantal vrijwilligers was deze droom nimmer waarheid geworden.

De productie van een (incompleet) overzicht van activiteiten markeert, naar wij hopen en verwachten, de overgang naar een nieuwe meer professionele fase in het bestaan van de Food Council. De professionalisering wordt gemarkeerd door de toekenning van een programmasubsidie aan het Horizon programma FoodClic door de Europese Commissie. <https://foodclic.eu/> Food Council MRA heeft met vele nationale en internationale partners aan de wieg gestaan van dit programma. Tegelijk met de start van het programma op 1 september 2022 hebben voormalige vrijwilligers van de Food Council betaald werk gevonden in de sfeer van voedselbeleid in de metropoolregio. Een ander markeringspunt is de oprichting van de Stichting A Matter of Food in november 2022 als een juridische basis onder en voor de Food Council. Een volgende stap zou kunnen zijn de oprichting van een vereniging Food Council MRA, waarin de leden invulling geven aan het streven naar voedseldemocratie. Deze tekst markeert ook het einde van de pioniersfase waarin de beide oprichters het gezicht van de Food Council waren.

Dit verslag kan geen aanspraak maken op compleetheid. Onze agenda's zijn niet volledig bewaard gebleven. Onze herinneringen zijn verre van compleet en betrouwbaar. Ondanks deze handicaps menen wij dat lezing van dit overzicht inzicht geeft in de kronkelweg die de oprichters hebben bewandeld. Wellicht dat historici, beleidsonderzoekers en pioniers in andere regio's er lessen uit kunnen trekken. Wij kijken met plezier en voldoening terug.

Arnold van der Valk en Jeffrey Spangenberg
Co-founders

Missie en doelstellingen

De Food Council MRA, zet zich in voor de beschikbaarheid van duurzame en gezonde voeding voor alle inwoners van de regio. Deelnemende partijen zijn burgerinitiatieven, studenten en onderzoekers uit het hoger en wetenschappelijk onderwijs en groene ondernemers. Zij slaan de handen ineen om gezamenlijk oplossingen voor het voedselvraagstuk te bedenken. De Food Council wil een onafhankelijk platform zijn en een ontmoetingsplek voor burgerinitiatieven, onderzoekers, ondernemers en overheden. Burgerinitiatieven vormen de smeerolie voor een noodzakelijke kanteling van het voedselsysteem.

Table 1. The urgency for food system transformation

Food system element	Urgent problems	Evidence
Food environment 'The physical, economic, political and socio-cultural context in which consumers engage with the food system to make their decisions about acquiring, preparing and consuming food.' (HLPE, 2017, p.28)	Adult overweight & obesity	62% overweight , including 25% obese in EU in 2016 (WHO, 2018)
	Childhood obesity	Prevalence up to 30% in EU countries (WHO, 2017)
	Double burden of malnutrition	120 billion euros/year /EU government (Shrimpton & Rook, 2012)
	Antimicrobial resistance	33.000 EU deaths/year (EC, 2019)
	Soil erosion	Effects 25% of EU agricultural land (IPBES Secretariat, 2018)
	Greenhouse gas emissions	26% of EUs total energy consumption from food chain activities (EEA, 2016)
	Pesticide residues	Found in 83% of EU soils (Silva et al., 2018)
	Declining crop diversity	9 crops account for 66% of total crop production, while more than 6.000 crops have been cultivated (FAO, 2019)
	Water scarcity	66% of renewable water resources to agriculture (EEA, 2018)
	Vertebrate pollinator loss	16.5% threatened with global extinction (FAO, 2019)
Food supply chains All steps of the chain including production, storage and distribution, processing and packaging and retail and market.	Food waste	100 million tonnes of food wasted/year in EU (EESC, 2016)

Bron: Gill, M., et al., (2018). *A systems approach to research and innovation for food system transformation.*

De missie van de Food Council MRA is om burgers van steden en dorpen in de regio; ongeacht inkomen, opleiding of culturele achtergrond; in de gelegenheid te stellen om hun stem te laten horen in het koor waarin supermarkten het hoogste woord hebben. Dit streven naar zeggenschap noemen we voedseldemocratie.

De raad wil een voortrekkersrol vervullen in de overgang naar een duurzaam, gezond, transparant en rechtvaardig voedselsysteem in de metropoolregio. Zij brengt doeners en denkers uit stad en land, uit verschillende steden en dorpen, uit diverse sectoren en disciplines samen om kansen in kaart te brengen, projecten op te starten en gevraagd en ongevraagd advies te geven aan overheden, bedrijven en burgers.

Zij stelt zich onder meer tot doel om invloed uit te oefenen op het voedselbeleid van provincies, het regiobestuur en gemeenten in de metropoolregio. Voedselbeleid is het geheel van interventies door overheden in het voedselsysteem, en het nalaten daarvan. Het gaat om interventies welke invloed hebben op de voorraad, kwaliteit, prijs, productiemethoden, distributie en consumptie van voedsel.

De voedselraad heeft een positie als platform in de regio Amsterdam verworven, waar vertegenwoordigers en stakeholders uit alle schakels van de voedselketen elkaar ontmoeten en actief bijdragen aan de vernieuwing van het voedselsysteem. Dat gebeurt door bijdragen te leveren aan beleidsvorming, studies te entameren naar het functioneren van het systeem, studenten aan informatie te helpen, samenwerking te stimuleren en concrete projecten op te tuigen. Zij wil een stem geven aan groepen die in het politieke systeem ondervertegenwoordigd zijn; zoals klanten van de voedselbank, migranten en studenten. Daarbij geldt het uitgangspunt dat alle inwoners recht hebben op voldoende gezond, duurzaam geproduceerd, betaalbaar voedsel dat past bij hun culturele behoeften.

De voedselraad bepleit een samenhangende aanpak van de problemen van het voedselsysteem. Tot op heden worden die problemen door beleidsmakers meestal uitsluitend bekeken met een sectorale bril. Academics zetten een disciplinaire bril op en ondernemers kijken door een bedrijfseconomische bril. Daardoor blijven de samenhangen tussen milieu, gezondheid, inkomen en mobiliteit onderbelicht.

Vanwege de complexiteit wordt het geheel van activiteiten rond voedsel aangeduid als een systeem. Het voedselsysteem is een complex dat bestaat uit materiële zaken, organisaties, regels en symbolische elementen en activiteiten welke betrekking hebben op productie, verwerking, distributie, bereiding en consumptie van voedsel. Het raakt aan grondgebruik, milieu, gezondheid en nog veel meer. Als je aan één draadje in de kluwen trekt, komt er veel in beweging. De Food Council MRA pleit voor een systeembenadering van voedsel waarin samenhang tussen de elementen centraal staat.

Gemeente
Amsterdam

Voedsel en Amsterdam

Een voedselvisie en
agenda voor de stad

Overzicht van activiteiten

2017

7 december 2017 Organisatie van het Congres Flows of Food in de Beurs van Berlage. Het congres is mogelijk gemaakt door bijdragen in geld en natura van de provincie Noord-Holland, de Rabobank en het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Studies (AMS) en de beide oprichters.

Participatie in Bestuurlijk Overleg Voedsel van de Metropoolregio Amsterdam (Arnold & Jeffrey).

Vrijwilligers:

Jeffrey Spangenberg

Arnold van der Valk

Helena Solman

Toby Jones

Beatriz Pineda

2018

Informatieverschaffing aan studenten: Alexandra Magnanelli (PhD), Deidre Fereday (Msc), Toby Jones (Msc), Paul de Graaf PhD, Toni Kuhlman (Bsc), Josephine Schuurman (AMS).

Gesprekken met actoren in de Nederlandse voedselbeweging in AMS; zoals Frans van de Lindeloof, Maarten Leseman, Hans van Bragt, Merijtje Mulder, Coby Babani, Jean Eijgenman, Lenno Munnikes, Jan Hugo, Arjan van Timmeren, Arjen Spijkerman, Michiel Korthals, Jan de Cock, Eduard Ravenhorst, Stephanie Wagenaar, Lea den Broeder, Paul den Dooij, Peter Bootsma, Willem Lageweg, Laura Platenkamp, Alanya den Boer, Thomas de Groot, Anikka van Eyl, Nevin Cohen, Mara van der Klei, Onno van Bekkum, Eef Spronck, Jelle de Graaf, Erik Fischer (Food Centre), Mark den Hertog (BBK), Han Wiskerke, Saline Verhoeven, Jan-Eelco Jansma, Eric Haas, Yvonne Lub, Laurens Ivens, Jaap Bont, Erik Wijsman, Sebastiaan Aalst, Barbara Vos, Natascha Kooijman, Roberta Goulard (VU), Vincent Kuypers, Annet van Hoorn, Maria Vasile (PhD Leiden), Barbara Vos (Pakhuis de Zwijger), Sigrid Wertheim (AERES).

29 mei 2018 Rondleiding verzorgd voor een delegatie van de Baskische stad San Sebastian door de Food Hallen en Kinkerbuurt (Arnold & Jeffrey).

13 juni 2018 Lezing voor Green Office van UvA over Duurzaam Voedsel in Amsterdam in CREA (Arnold).

Participatie in het Horizon 2020 programma RUMORE op verzoek van de gemeente Amsterdam (Arnold).

21 Juni 2018 en 24 juni Participatie in programma We Make the City/We Feed the City van Pakhuis de Zwijger (Arnold en Jeffrey).

13 september 2018 Optreden voor Drechtstadboer in Dordrecht tijdens de Commonsmiddag (Arnold).

30 oktober 2018 Gastcollege Foodscape in Wageningen en Ede (Arnold).

23 – 25 november participatie aan de bijeenkomst van voedselraden in de Duitstalige delen van Europa in Frankfurt (Arnold en Jeffrey).

29 november 2018 Tweede plenaire sessie van de Food Council MRA in Fortboerderij Dijkzicht (Paul Bos) aan de Aalsmeerderdijk in Haarlemmermeer.

Participatie in acties tot behoud van biologische boerderij De Boterbloem in de Lutkemeerpolder.

Oprichting en lidmaatschap van de netwerkraad Van Amsterdamse Bodem (Arnold).

Gastcollege in Dijon over voedsel en de stad (Arnold).

Participatie in Transitiecoalitie Voedsel (Arnold & Jeffrey).

Participatie in de Participatietafel Regionale Netwerken van Duurzaam Door (RVO) door Arnold & Jeffrey.

Participatie in kerngroep van platform Stadslandbouw Nederland (Arnold).

Vrijwilligers:

Arnold van der Valk

Jeffrey Spangenberg

Helena Solman

Tobias Jones

Eduard Hernandez

Eline van Schaik

2019

Informatieverschaffing aan studenten: Deidre Fereday (Msc Wageningen), Ying-Tzu Lin (PhD UvA), Moises Covarrubias (PhD Wag), Anikka van Eyl (Msc), Sybren Allan (Bsc), Monique Kamm (PhD), Paul de Graaf (PhD), Karin Schewina (PhD), Paola Lieven Cruz (Msc UvG), Amber Striekwold (Msc, stagiaire Groen Links A'dam), Eva van der Pol (Bsc Future Planet Studies), Amanda Maria Edmonds (PhD)

Gesprekken met actoren uit de Nederlandse voedselbeweging: Eef Spronck, Roberta Goulard (woordvoerder Europese Commissie), Anikka van Eyl, Sigrid Wertheim, Coya Tromp (UvA), Frank Bakkum (gem Amsterdam), Menno Houtstra, Barbara Vos (Pakhuis de Zwijger), Eric Haas (Wunderkammer), Nevin Cohen, Mark den Hertog, Dennis Kerkhoven, Jean Eigenman, Irene Luque (arch), Martine Sourbag, Joyce van Beek (burg Beemster), Irene Poortinga (Rainproof), Hans van Bragt, Mara van der Kleij, Cees Moerman (AGRIMACO), Gerard van Oosten, Nico Verduin, Wies de Jong (bureau CTO Amsterdam), Mohsen Farhangi Hosseini, Paulien van de Vlasakker, Sunny Morrison-Rijnaerts (landschapsarch), Danielle de Nie (|WijLand), Agnes van Ardenne, Mendel Giezen, Peter Bootsma, Sahid Parekh, Nicole Elbers (Ede), Leon Meijer (Ede), Alexandra van Huffelen, Jan-Willem van der Schans, Cees Bronsveld, Cees van Oirschot, Chandar van der Zande, Jean Eijgenman, Sem Roefs, Hans van Bragt, Jan Wester, John-Luca de Vries (Eetbaar Amsterdam), Henk-Jan Laats, Onno van Bekkum, Arnold van Woerkum, Marnix Lamers, Bruno Rosa (Ten Cate markt), Sonja Olthuis (markt Hoofddorp), Zeger Stinis (Inholland), Gerry Kouwenhoven, Peter Bootsma, Patrick Huntjens, Martin Kullik, Cornelia Dinca, Arnold Faber, Undine Stevens, Martine Sourbag, Deborah Solomon, Mike Venekamp,

8 maart 2019 Derde plenaire sessie van Food Council MRA in Pakhuis de Zwijger over Solidarity Purchase Groups met prof. Dr. Cristina Grasseni (Universiteit Leiden).

19 en 23 juni 2019 Organisatie van manifestatie We Feed the City / Nieuwe Markt i.s.m. Pakhuis de Zwijger in Scheepvaartmuseum en Fruittuin van West.

6 december 2019 Participatie in manifestatie De Stad van Morgen over commoning en communalisme gehouden in de Ghanese kerk in voormalige Garage de Kempering in Amsterdam Zuidoost.

Participatie in stuurgroep i.o. van de Stichting Voedsel Verbindt opgericht op 28 februari 2019 (Arnold).

Participatie in werkgroep Participatietafel Regionale Netwerken van programma Duurzaam Door onder de auspiciën van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) door Jeffrey en Arnold.

Coördinatie en van twee cursussen Future of Food en Food and the City over voedsel en verstedelijking voor Future Planning Studies van de UvA (Arnold).

Participatie in de Commoning Community (Zaanstad).

Participatie in programma RUMORE op uitnodiging van de gemeente Amsterdam. Organisatie van het We Feed the City/De Nieuwe Markt festijn in Scheepvaart museum en KIT in Amsterdam i.s.m. Pakhuis de Zwijger.

Participatie bij opstellen van een Horizon aanvraag door Athena instituut van de VU o.l.v. prof. Jacqueline Broerse. Food Council MRA is benaderd om mee te doen als partner, samen met Stichting Voedsel Verbindt. Het voorstel SHEF heeft het niet gehaald. Later is het opgenomen in een nieuw voorstel genaamd FoodCLIC dat wel is gehonoreerd.

Participatie in een begeleidingscommissie van AMS voor onderzoek naar de Waarden van de Lutkemeerpolder.

Organisatie van een bijeenkomst over stadslandbouw in Amsterdam op instigatie van Stadslandbouw Nederland.

Vrijwilligers:

Arnold van der Valk

Jeffrey Spangenberg

Sander Koning Labadie

2020

Informatieverschaffing aan studenten: Amanda Maria Edmonds (PhD), Paul de Graaf (PhD), Amber Striekwold (Msc UvU), Mischa de Bruin (Msc), Otto Buurma (Msc), Deidre Fereday (Msc), Judith van Coevorden (Bsc UvA), Lisa de Graaf (Bsc), Moniek Kamm (PhD), Maartje Molenaar (AMS), Liane van Oosterhoud, Bas Overdevest (Msc Wag), Chahat Gawdi (Msc)

Gesprekken met ambtenaren, wetenschappers en NGO's: Socrates Schouten (Waag Soc), Louise Boelens, Mark Frederiks (Amped), Marcel Pleyte (Wag), Hans van Bragt, Erik Koldenhof, Soheila Najand, Manja ten Velde (Lokale Fondsen), Gabi Murillo (NIDI), Matthijs de Graaf, Nathalie van Loon (gem A'dam), Coby Babani, Patrick Hutjens (Inholland), Cees de Jonge (Rabo), Simcha de Haan, Laurens Ivens, Marten Nijhuis, Annelie Lekkerkerker (VV), Jan-Albert Blaauw (Oosterwold), Annick Mantoua (Gez Stad), Nancy Wiltink (Soeptuin Noord), Anne Rotteveel (VU), Peter Duitman,

23 januari: organisatie van brainstormsessie over stadslandbouw in Amsterdam – samen met Stadslandbouw Nederland – in de Meevaart in Amsterdam.

16 september bijeenkomst op Noordoost waar is besloten om een organisatie voor stadslandbouw in Amsterdam op te richten. Dit initiatief van Stadslandbouw Nederland en Food Council MRA is uitgemond in de Stichting Stadslandbouw Amsterdam.

Participatie in de Food Forward Regioscan van de Rabobank.

Participatie in oprichting van een Voedselwarenhuis voor Lokaal Voedsel in de grensregio Nederland-België-Duitsland. Een initiatief van Stichting Proeflokaal van Leo Crombach c.s. uit Kerkrade.

Participatie in opstelling van een tweede versie van het Horizon programma van de VU onder de naam INCLUDE. Wederom afgewezen.

Participatie in de online Academische Werkplaats Voedsel van bureau CTO van gemeente Amsterdam.

Participatie in begeleidingscommissie Waarden van de Lutkemeerpolder van AMS voor ACT onderdeel van Wageningen Universiteit (Arnold).

Participatie in acties voor behoud van de Lutkemeerpolder.

MAEX-aanvraag voor opzet van website gehonoreerd.

Oprichting van kerngroep Food Council MRA.

Medeorganisatie van Stadslandbouwdag 2020 in Arnhem i.s.m. Stadslandbouw Nederland.

Gastcolleges voor Linköping en Future Planning Studies van UvA (Arnold).

Doorstart van het Amsterdam Network for Food Planning (ANFP) onder de vleugels van Food Council MRA en samenwerking met AMS en UvA.

Vrijwilligers:

Arnold van der Valk

Jeffrey Spangenberg

Sophia Lee-Bensch

Ying-Tzu Lin

Otto Buurma

Deidre Fereday

2021

Informatieverschaffing aan studenten: Chahat Gawdi (Msc VU), Ayleen Labee (Msc UvG), Omar Fye, Lianne van Oosterhoud, Amanda Maria Edmonds (PhD), Anna Laura Dürr (Bsc), Robine Theunissen, Juul Kappelhof, Isabel van Lieshout, Karin Schewina (PhD), Nora Stein (Msc Wag), Tianzhu Liu (PhD AMS), Marieke Marijnissen (UvG)

Gesprekken met ambtenaren, wetenschappers, ondernemers en NGO's: Sarah de Boer (Pakhuis de Zwijger), Evelien de Olde (Wag), Ilse Zaal (gedeputeerde NH), Peter Bootsma, John Ganzi, Erik Koldenhof, Anne Rotteveel (VU), Coosje Dijkstra (VU), Wilma Waterlander (VU), Anna Wissmann, Renate van Leeuwen (Voedsel in Noord), Naleye Buddista, Bas Ruijs (buurthuis De Valk), Frank Bakkum, Eva Lems (AERES), Jorren Bosga, Jannes Willems (UvA), Maddie Guerlain (FOODSHIFT2030), Wietse Bakker (LandinZicht), Evert van Grol (VU), Bob Maas, Carolin Mees (Berlijn), Joia Boode, Koen Dortmans (HAN)

14 januari 2021 Organisatie van een digitale workshop over de instelling van een regionaal fonds voor voedsel (Food Fund) met behulp van het programma GATHER. Pogingen om een bijdrage te krijgen uit het provinciale voedselfonds zijn tot op heden vruchteloos gebleven (Jeffrey).

8 april 2021 Participatie in virtuele Innovatie Expo van de Rijksoverheid (Jeffrey).

31 mei 2021: oprichting van voedselraad voor de gemeente Amsterdam tijdens een virtuele bijeenkomst tussen Erik Koldenhof, Laurens Ivens, Jeffrey Spangenberg en Arnold van der Valk.

18 juli 2021 Mede-organisatie van een Masterclass Kiss The Ground in De Groene Afslag A1 in Laren N.H. (Jeffrey)

<https://degroeneafslag.nl/degroeneagenda/2021/7/18/masterclass-kiss-the-ground>

24 – 28 augustus 2021 Participatie in DeGrowth congres in Den Haag. Presentatie van paper (Arnold).

15 september 2021 organisatie van ANFP virtuele workshop over High-tech Urban Agriculture. Sprekers: Ard van de Kreeke en Mohsen Farhangi Hosseini (Arnold).

21 september 2021 organisatie van Commons Lab van de RuPare community (Hans Krikke en Kees Visser) over lokale gemeenschappen als motor voor de voedseltransitie in Amsterdam in Stadsboerderij Osdorp (Arnold).

14 oktober 2021 voordracht van Arnold van der Valk over Stadslandbouw in Amsterdam voor de Voedselraad Ede.

21 oktober 2021 Participatie in de organisatie van programma 'Groene Helden' van Van Eesterenmuseum. Lezing over De Rol van Stadslandbouw in Amsterdam (Arnold).

24 november 2021 (Jeffrey) mede-organisatie van special in Pakhuis de Zwijger Van Grond tot Mond. Tijdens deze bijeenkomst werd de film Kiss the Ground vertoond, gekoppeld aan een paneldiscussie.

<https://dezwijger.nl/programma/van-grond-tot-mond>

24 december 2021 Oprichting van de Stichting A Matter of Food. De stichting is de rechtspersoon voor Food Council MRA in de aanloop naar de oprichting van een vereniging.

Participatie in actiegroep Behoud Lutkemeer. Leveren van bijdrage aan de Lutkemeerkrant (Arnold & Jeffrey).

Participatie in Solidariteitsnetwerk Buurttuinen Amsterdam van Tobia Jones en Vincent Paul.

Regelmatige contacten met Jens Kimmel en Thomas de Groot van het Commons Network Amsterdam over voedselcommons.

Participatie in de Academische Werkplaats Voedsel van de gemeente Amsterdam.

Participatie in het programma 'De Maaltijd van Morgen' van Pakhuis de Zwijger. Contacten met Evelien de Olde en Imke de Boer van Wageningen Universiteit.

Participatie in projectvoorstel voor de oprichting van een voedselwarenhuis in de Limburgse grensregio.

Participatie in de stuurgroep van Stichting Voedsel Verbindt.

Participatie in Horizon programma RUMORE.

Participatie in stedelijk Groenpunt 020.

Gastcolleges voor Universiteit van Linköping, UvA en Wageningen (Arnold).

Participatie in Stadslandbouw Nederland. Organisatie van webinars over voedselgemeenschappen in Nederland (Arnold).

Participatie in redactieraad Van Amsterdamse Bodem (Arnold en Jeffrey).

Vrijwilligers:

Arnold van der Valk

Jeffrey Spangenberg

Anna Kooi

Ying-Tzu Lin

Otto Buurma

Anna Laura Dürr

Cisca Ulug

Brian Ruijter

Sophia Lee-Bensch

Annet van Hoorn

2022

Informatieverschaffing aan studenten: Marieke Marijnissen (Msc), Ori Rubin (Wageningen Unbiversiteit), Ying-Tzu Lin (PhD UvA), Alanya den Boer (PhD VU), Maeve Powlick (dr VU), Suzanne Kuffeler (UvG), Carolyn Beer (Msc VU), Thalina Siebert (Msc), Benjamin Recorbet (Msc), Youngsil Lee (PhD AMS), Moos Koning (PhD AMS), Talina Siebert (Msc UvG), Francesca Fiore (Msc UvU), Jooia Boode (Kunstac Maastricht), Cisca Ulug (PhD UvG), Leon Feenstra (PhD VU), Vincent Walstra (dr), Paul de Graaf (PhD), Noortje Schalken (Wageningen Universiteit).

Gesprekken met ambtenaren, wetenschappers, ondernemers en NGO's: Frank Bakkum (gem Amsterdam), Hans van de Biggelaar (HAN), Eduardo Muniz Pereira (dr VU), Evelien de Hoop (dr VU), Roel Sluitman (SLA), Jesse Breslau, Laura Fernandez Casal (FUSILLI), Shui Hisano (prof), Alexander Laarman (AMS), Jan Dittmar (arch), Ellen Oomen (Arnhem), Mohsen Farhangi (dr), Ruben Smolders (VV), Loes Leatemia (gem Amsterdam), Naleye Buddista, Arnold van Woerkom.

25 januari 2022 Mede-organisatie van een special Voedselverkiezingen voor Pakhuis de Zwijger in kader van de gemeenteraadsverkiezingen. (Jeffrey)

29 maart 2022: mede-organisatie van webinar over Voedselnetwerken voor RVO. (Arnold) <https://stadslandbouwnederland.nl/actueel/voedselraden-als-verbindende-schakels-in-opkomst/>

4 juli 2022 Deelname namens Slow Food Amsterdam en Food Council MRA aan de Smaak van Morgen Jaarmarkt in de Groene Afslag A1 in Laren (Jeffrey)
<https://slowfood.nl/event/smaak-van-morgen-jaarmarkt/>

5 september 2022 Een presentatie (Jeffrey) over het concept van De Nieuwe Markt tijdens de Biologische Markt in de Groene Afslag A1 in Laren.
<https://degroeneafslag.nl/debiologischemarkt>

29 november 2022. Eerste bijeenkomst van de community of practice (COP) Voedselraden in Nederland in de Spinozahof in Den Haag. DE COP is een gezamenlijk initiatief van Voedselraad Ede, Voedselraad Den Haag en Food Council MRA.
<https://eetbaarede.nl/gezond-en-betaalbaar-voedsel-sessie/>

7 december 2022 ANFP Closing event of Commoning Future Foodways in Amsterdam bij Pakhuis de Zwijger. Organisatie: ANFP, dat zijn Ciska Ulug, Ying-tzu Lin en Jannes Willems. De hele serie omvatte een zevental events met lezingen, workshops en excursies tussen maart 2022 en december 2022.
https://allevents.in/mobile/amp-event.php?event_id=200023719966624

14 december 2022 Organisatie van sessie in serie Common Labs van de RuPare Community over Stadslandbouw in Nieuw-West en Voedselpark Amsterdam (Arnold en Jeffrey).
https://docs.google.com/forms/d/10XBs7T4j-1mcwOn2IDAXWJ6ayIAUEBRPrXdDfZYxM_4/viewform?edit_requested=true

Januari tot en met mei 2022: participatie in voedselraad van de gemeente Amsterdam (Arnold en Jeffrey).

Januari 2022 tot en met december 2022 Amsterdam Network for Food Planning (ANFP). Serie bijeenkomsten over food commons. (Cisca, Ying-tzu, Arnold)

Oprichting van Stichting Stadslandbouw Amsterdam. Arnold van der Valk is secretaris van het bestuur. (Arnold)

In maanden van november 2021 tot de zomer van 2022. Begeleiding van een studiegroep van VU iCSL - 2 rondes over, respectievelijk, stadslandbouw en food commons. (Arnold)

Mede-oprichters van de Community of Practice Voedselnetwerken in Nederland. (Arnold en Jeffrey)

Partner in het Horizon programma FoodCLIC van het Athena instituut van de VU (Arnold en Jeffrey). Programma is gestart op 1 september 2022.
<https://foodcllic.eu/> en <https://vu.nl/en/about-vu/research-institutes/athena-institute/more-about/projects-foodcllic-athena-institute>

Participatie in programma Stappenplan Lokaal Voedsel, bijeenkomst gehouden in de Groene Griffioen in Weesp. (Arnold)
<https://www.versaandevecht.nl/blog-pluktuin/blog-post-title-three-yx5kx>

Participatie in kernteam van de Roll Out Strategie Robuust Regionaal Voedselsysteem MRA o.l.v. Mark Frederiks. (Arnold en Jeffrey)
<https://www.amped.nl/blog/uitrol-regionaal-regeneratief-voedselsysteem-mra/> en <https://openresearch.amsterdam.nl/page/87740/een-robuuste-uitrolstrategie-voor-een-regionaal-regeneratief>

Participatie in Academische Werkplaats Voedsel van de gemeente Amsterdam. Vele uiteenlopende sessies in 2022. (Arnold en Jeffrey)
<https://openresearch.amsterdam.nl/page/53190/werkplaats-voedsel>

Participatie in kerngroep Stadslandbouw Nederland van Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling (GDO). (Arnold) <https://stadslandbouwnederland.nl/> en <https://vereniginggdo.nl/project/kennisplatform-stadslandbouw-nederland/>

Participatie in stuurgroep van Stichting Voedsel Verbindt. (Arnold)
<https://voedselverbindt.nl/>

Optreden in afstudeerfilm "De Klimaattwijfelaar" van Joia Boode voor Kunstacademie Maastricht (premiere op 9 mei 2022). De film staat op Youtube. (Arnold)
https://www.youtube.com/watch?v=0cDQ6k5wFmQ&ab_channel=J%C3%B3iaMariaBoode

Participatie in netwerkraad Van Amsterdamse Bodem en Pakhuis de Zwijger over lokaal voedsel in Amsterdam (Jeffrey).
<https://vanamsterdamsebodem.nl/>

Participatie in programma Maaltijd van Morgen van Pakhuis de Zwijger. (Arnold & Jeffrey)

Participatie in programma van Sustainable Food Planning thematic group van the Association of European Schools of Planning in Almere 19, 20 en 21 oktober 2022. (Arnold) <https://www.aesopsfp2022.com/>

Gastcolleges voor Linköping University en VU (voor Coosje Dijkstra en Ilse Veldman). Colleges verzorgd door Arnold.

Participatie in kernteam van het platform Voedselpark Amsterdam. (Jeffrey) Vele activiteiten als mede-organisator en cateraar: zoals tijdens de lancering van het Plan Biopolder in het Van Eesteren Museum, de ontwikkeling van een website voor het platform, het opzetten van een netwerk van ambassadeurs/influencers, de organisatie van een persconferentie over samenwerking met de Stichting Land van Ons, lancering van crowdfunding, inspreken tijdens een vergadering van de commissie ruimtelijke ordening van de gemeenteraad van Amsterdam, een ontmoeting met Eva Schiphorst van SADC, organisatie van een bodemdiner en nog veel meer.

<https://voedselparkamsterdam.nl/wie-zijn-wij/>
https://www.youtube.com/watch?v=u_DGtwSbOgM
<https://voedselparkamsterdam.nl/ja-ik-doe-mee/>
https://amsterdam.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=lutkemeer&limit=10&document_type=&search=send
<https://landvanons.nl/houd-lutkemeerpolder-groen/>

<https://waag.org/nl/article/voedselpark-de-lutkemeerpolder-natasha-hulst/>

Het verzorgen van een loketfunctie voor voedselvraagstukken voor Groenpunt 020. Deelname aan het wekelijkse overleg van het kernteam van het Groenpunt. (Jeffrey)

<https://buurtgroen020.nl/>

Medewerking aan een serie podcasts van het Groenpunt 020 over de thema's Voedsel en Stadslandbouw, Logistiek, Ecologie en Financiering. (Jeffrey)

Mede-organisator van het Bodem en Burenproject in kader van het gemeentelijke programma BiodiverCITY (Jeffrey)

https://openresearch.amsterdam.nl/page/74192/biodivercity_een-kwestie-van-vitale-bodem

Overleg over de oprichting van een regionaal voedselfonds voor de metropoolregio met prof. Dr. Theo Schuyt van de VU en Thijs van Mierlo van Stichting Lokale Fondsen Nederland (Jeffrey).

<https://www.lokalefondsen.nl/>

Lezing in kader van een serie Future of Food voor Bsc studenten van de Hotelschool The Hague (Jeffrey).

https://www.hotelschool.nl/bachelor-hospitality-management/?gclid=CjwKCAiAu5agBhBzEiwAdiR5tPtnyWW6IoTL9xFDWt2_RmfRGH5LmLYtHYnBYY7Qne100EqNWkAyNBoCjboQAvD_BwE

Schrijven van een projectvoorstel met partners (Jeffrey) voor de Uitvoeringsregeling Voedselvisie Noord-Holland over De Nieuwe Markt samen met Jan-Willem van der Schans en het bureau Connecting Agri and Food. (niet gehonoreerd)

<https://www.connectingagriandfood.nl/>

Opstellen van een inzending voor de Van Amsterdamse Bodem Prijs (Jeffrey) voor de nominatie van de gezondste en duurzaamste voedselpionier in Amsterdam en omgeving.

<https://vanamsterdamsebodem.nl/van-amsterdamse-bodem-prijs/>

Organisatie van een bijeenkomst over het belang van de bodem voor gezond en smakelijk voedsel in de Boterbloem in de Lutkemeerpolder in het kader van een serie activiteiten rond de film Kiss the Ground. De bijeenkomst werd gesteund door het programma Streets van de Hotelschool the Hague.

<https://www.hotelschool.nl/hotels-restaurants/streets/>

Mede-organisatie van een Ideation workshop van Waag Future Lab over Voedselpark Amsterdam en de Lutkemeerpolder met Natascha Hulst. Te beluisteren als aflevering 6 van de Planet B podcast in Pocket Casts op Spotify of Apple Music (Jeffrey).

<https://waag.org/nl/article/voedselpark-de-lutkemeerpolder-natasha-hulst/>

Organisatie van een sponsordiner voor Voedselpark Amsterdam met in het voorprogramma een workshop van het TU Delft studententeam LETTUS die de Urban Greenhouse Design Challenge van Wageningen UR 2022 hebben gewonnen (Jeffrey).

Vrijwilligers:

Vrijwilligers:

Arnold van der Valk

Jeffrey Spangenberg

Anna Kooi

Ying-Tzu Lin

Cisca Ulug

Sophia Lee-Bensch

Annet van Hoorn

Geraadpleegde publicaties:

Harper, A., et al. (2009). Food Policy Councils: Lessons learned. *Institute for food and development policy*, 1-63.

Roberts, Wayne (2014), Food for City Building: A Field Guide for Planners, Actionists & Entrepreneurs. Toronto: Hypenotic Inc.

Thurn, Valentin & Gundela Oertel & Christine Pohl (2018), Genial Lokal: So kommt die Ernährungswende in Bewegung, München: oekom Verlag.

Afbeeldingen:

Blz.1: Podium in de Beurs van Berlage ter gelegenheid van de oprichting van Food Council MRA op 7 december 2017. V.l.nr. Wayne Roberts, Lori Stahlbrand, Carlo Verhart, Arnold van der Valk, Leon Meijer. Foto: L. Spangenberg.

Blz. 3.: werkgroep tijdens de oprichtingsbijeenkomst op 7 december 2017. Spreker is Wayne Roberts. Foto: Beatriz Pineda Revilla.

Blz. 4: Drie vrouwen die boodschappen hebben gedaan op de Burg. De Vlughtlaan in Amsterdam Nieuw-West. Foto: Arnold van der Valk.

Blz 4.: Keuken van restaurant van Smaakexplosies Festival in Zaanstad, 2018. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 5: Aan de lunch tijdens een interview bij aardappelboer en milieuactivist Arnold van Woerkum in Bant in de Noordoostpolder, december 2022. Foto: Jeffrey Spangenberg.

Blz. 6: The urgency for food system transformation, bron: Gill, M. et al. (2018), A systems approach to research and innovation for food system transformation.

Blz. 8: Omslag van de speciale editie van de voedselvisie van de gemeente Amsterdam, vastgesteld door de gemeenteraad op 22 januari 2014.

Blz. 10: Jeffrey Spangenberg in gesprek met Rene ? tijdens workshop over voedsel en stadslandbouw in cultureel centrum de Meevaart in de Indische Buurt op 23 januari 2020. Foto: Ron van Echteld.

Blz. 12: Presentatie over stadslandbouw in Voedseltuin IJplein door Gunter Schwandt en Arnold van der Valk op 24 april 2018. Fotograaf onbekend.

Blz. 14: actie tegen de aanleg van een distributiepark in Lutkemeerpolder 16 09 2018. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 17: Stickers tijdens een brainstorm over voedsel en stadslandbouw in de Meevaart op 23 januari 2020. Foto: Ron van Echteld.

Blz. 20: Plaatswijzer bij de ingang van stadslandbouwcomplex Noordoogst in Amsterdam-Noord op 6 oktober 2011. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 21: Deelnemers aan de afsluitende bijeenkomst van de serie Food Commons georganiseerd door het Amsterdam Network for Food Planning (ANFP) op 7 december 2022 in Pakhuis de Zwijger. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 25: V.l.n.r. Mark Frederiks, Carlo Verhart, Arnold van der Valk en Annet van Hoorn tijdens een bijeenkomst van de Roll-out strategie voor een regionaal voedselsysteem in de HVA in Amsterdam op 6 april 2023. Fotograaf onbekend.

Blz. 26: actie tegen de aanleg van een distributiepark in de Lutkemeer op 16 09 2018. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 27: Kaart van inbreiding en uitbreiding van de bebouwing in de gemeente Amsterdam. Bron: Omgevingsplan van de gemeente Amsterdam, 2022.

Blz. 28: Cisca Ulug, trekker van het Amsterdam Network for Food Planning tijdens een voordracht in de bijeenkomst over Food Commons en Commoning in Amsterdam in Pakhuis de Zwijger op 7 december 2022. Foto: Arnold van der Valk.

Blz. 30: Groepsfoto van een deel van de aanwezigen bij de bijeenkomst van de Roll-out strategie voor een regionaal voedselsysteem in de HVA in Amsterdam op 6 april 2023. Fotograaf onbekend.

Schets voor een jaarplan 2023

Het jaarplan bevat contouren van een activiteitenprogramma voor 2023. Er wordt voortgebouwd op de fundamenteen die in de afgelopen jaren zijn gelegd door Jeffrey en Arnold. Dit jaar zal in het teken staan van consolidatie en professionalisering. De COVID pandemie heeft in 2020 en 2021 heeft de ontplooiing van de Food Council op vele manieren belemmerd. Zo is de brede kerngroep gedeeltelijk uiteengevallen en is de uitbouw van het netwerk enigszins gestagneerd. Toch heeft de pandemie ook heilzame gevolgen gehad. Zo is de technische kennis over digitale communicatie toegenomen. Tijdens de pandemie is ook de nieuwe website van de Food Council online gegaan. Die site behoeft wel onderhoud. Een van de goede voornemens is dan ook om een webeditor aan te trekken.

1. Consolidatie van de organisatie. Dit omvat het aantrekken van nieuwe mensen voor de kerngroep. We zijn op zoek naar een jonge energieke voorzitter, een webeditor, fondsenwervers, kerngroepleden die de Food Council kunnen vertegenwoordigen in organen zoals de stuurgroep van Voedsel Verbindt, de COP Voedselnetwerken Nederland of het overleg van voedselraden in de MRA. Aangezien de Food Council geen reguliere inkomsten heeft wordt in dit jaarplan nog uitgegaan van werkzaamheden op basis van vrijwilligheid. Dit laat onverlet dat het zeer wenselijk is om fondsen te zoeken voor het aantrekken van een of meerdere betaalde bureaumedewerkers. In dit kader is er ook alle aanleiding om (weer) een vaste locatie te zoeken voor bijeenkomsten en het huisvesten van een bureau.

Acties: Arnold stelt een overzicht op van taken en functie-eisen voor de kerngroepleden

Jeffrey verkent de mogelijkheden om regelmatig gebruik te maken van Groenpunt 020.

Arnold verkent de mogelijkheid van een vergaderlocatie in de workshopruimte bij Pakhuis de Zwijger.

Ying-tzu Lin en Cisca Ulug verkennen de mogelijkheid om periodiek ruimtes te mogen gebruiken bij AMS, UvA en VU.

2. Fondsenwerving. We gaan een werkgroep instellen voor fondsenwerving. In de voorgaande jaren hebben we bijdragen gekregen van de provincie Noord-Holland, Rabobank, DuurzaamDoor en MAEX. De ANFP heeft eigen bronnen van inkomsten weten aan te boren voor haar activiteiten in 2022. De Stichting A Matter of Food, opgericht op 27 november 2022 zal een meer actieve rol gaan spelen bij de acquisitie van fondsen voor projecten welke inkomsten genereren.
3. Vrijwilligers. In 2023 worden nieuwe vrijwilligers gezocht voor de kerngroep van de Food Council en de ANFP. Er zal actief worden geworven onder de

groep van sympathisanten. Dit gebeurt bij gastcolleges, lezingen en andere openbare bijeenkomsten.

4. Versterking van netwerk. Er zal een bijeenkomst worden belegd met vertegenwoordigers van zoveel mogelijk lokale burgerinitiatieven rond voedsel in de metropoolregio Amsterdam. Jeffrey zal optreden als kwartiermaker voor een nieuw op te richten voedselraad voor de gemeente Amsterdam. De Food Council participeert als partner in het Horizon programma FoodCLIC en in de robuuste uitrolstrategie voor een regionaal, regeneratief voedselsysteem in de metropoolregio Amsterdam. De banden met Pakhuis de Zwijger zullen worden aangehaald.
5. Website. Er zal een werkgroep worden (her)opgericht die de website up-to-date maakt en de content zal onderhouden.
6. Organisatie van events. De Food Council zal, in samenwerking met bevriende organisaties zoals FoodCLIC en Slow Food Amsterdam, events organiseren rond thema's zoals De Nieuwe Markt, Voedselpark Amsterdam, levende bodems en een regionaal voedselfonds.

De kerngroep bestaat op het moment van afronding van dit jaarplan (20 april 2023) uit de volgende personen:

Arnold van der Valk, Jeffrey Spangenberg, Ruben Smolders, Ying-Tzu Lin, Cisca Ulug en Jesse Breslau.

Begroting:

De begroting is grotendeels tentatief omdat er nog geen zekerheid bestaat over reguliere inkomsten voor reiskosten, kantoormiddelen, kantoorruimte en vergaderaccommodatie. De meeste posten voor inkomsten en uitgaven zijn opgenomen pro memorie (P.M.).

Inkomsten:

Bijdrage van de gemeente Amsterdam	P.M.
Bijdrage van de provincie Noord-Holland	P.M.
Bijdrage MAEX	P.M.

Uitgaven:

Kosten voor de oprichting van een vereniging Food Council MRA	5000
Reiskosten	P.M.
Kantoormiddelen	P.M.
Kantoorruimte	P.M.

